

Informativni list

ECHA-16-FS-05-HR

KLJUČNE INFORMACIJE ZA DALJNJE KORISNIKE

Sigurnosno-tehnički listovi i scenariji izloženosti

Svrha ovog informativnog lista jest upoznati daljnje korisnike sa sigurnosno-tehničkim listovima i scenarijima izloženosti. Objašnjava se što su navedeni dokumenti, kada ih treba osigurati i što daljnji korisnik treba učiniti kada ih primi.

Ako se služite opasnim kemikalijama u industrijskim ili profesionalnim aktivnostima, vaši vam dobavljači moraju dostaviti sigurnosno-tehnički list.

Dodatne informacije možete pronaći u scenariju izloženosti priloženom sigurnosno-tehničkom listu. Scenariji izloženosti opisuju moguće načine kontroliranja izloženosti ljudi i okoliša određenim tvarima kako bi se osigurala njihova sigurna uporaba.

ZAŠTO JE TO VAŽNO?

Informacije iz sigurnosno-tehničkog lista i scenarija izloženosti pomažu u zaštiti radnika i okoliša.

Ako ste korisnik kemikalija, trebate se identificirati te primijeniti odgovarajuće mjere koje su vam priopćili dobavljači radi prikladnog sprječavanja rizika.

Ako dostavljate tvari ili smjese daljnjim korisnicima, morate svojim potrošačima priopćiti relevantne informacije i prikladne savjete o upravljanju rizicima.

Daljnji korisnici su poduzeća ili osobe koje upotrebljavaju kemikalije u svojim industrijskim ili profesionalnim djelatnostima.

ŠTO SU TO SIGURNOSNO-TEHNIČKI LISTOVI?

Sigurnosno-tehnički listovi pružaju potrebne informacije korisnicima kemikalija u svrhu zaštite ljudskog zdravlja i okoliša. Sigurnosno-tehnički list obuhvaća:

- Detalje o dobavljaču;
- Identifikaciju i potrebne detalje o sastavu kemikalije, uključujući i registracijski broj REACH (ako je registrirana) te njezine glavne tehničke funkcije i uporabe;
- Informacije o razvrstavanju i označivanju prema opasnosti te o vrijednostima praga izloženosti za ljudsko zdravlje i okoliš;
- Savjete za rukovanje i skladištenje te nadzor izloženosti;
- Mjere za pružanje prve pomoći, vatrogasnu službu, siguran prijevoz; odlaganje i krizne situacije;
- Osnovna fizička i kemijska svojstva tvari ili smjese (npr. topljivost u vodi, tlak pare, biorazgradivost) uključujući informacije o stabilnosti i reaktivnosti. Nadalje, obuhvaća toksikološke i ekološke informacije; te
- Relevantne regulatorne informacije. To podrazumijeva i informacije o mogućoj izradi procjene kemijske sigurnosti za potrebe registracije u skladu s uredbom REACH i informacije o mogućoj autorizaciji ili ograničenju kojima tvar podliježe u skladu s Uredbom REACH.

Oblik i sadržaj sigurnosno-tehničkih listova utvrđeni su u Uredbi REACH.

ŠTO SU TO SCENARIJI IZLOŽENOSTI?

Podnositelj registracije u skladu s Uredbom REACH izrađuje procjenu kemijske sigurnosti s procjenom izloženosti kao dijelom procesa registracije za tvar čija registrirana količina premašuje 10 tona na godinu i koje imaju određena opasna svojstva.

Za potrebe te procjene podnositelji registracije izrađuju scenarije izloženosti za uporabe identificiranih tvari. Prilikom dostave tvari oni dostavljaju relevantne scenarije izloženosti daljnjim korisnicima.

U scenarijima izloženosti opisani su operacijski uvjeti i mjere upravljanja rizicima radi primjerenog sprječavanja rizika koji prijete ljudskom zdravlju i okolišu.

Scenariji izloženosti pokrivaju čitav životni ciklus tvari, uključujući formulaciju, industrijsku i profesionalnu krajnju uporabu, uporabu potrošača te uporabu u proizvodima.

Oblik i sadržaj scenarija izloženosti nije točno određen u Uredbi REACH, ali dionici su se usuglasili oko zajedničkog oblika i sadržaja. To uključuje sljedeće odjeljke:

- Odjeljak o nazivu;
- Uvjete uporabe koji utječu na izloženost;
- Procjenu izloženosti (može obuhvaćati omjer karakterizacije rizika); i
- Smjernice namijenjene daljnjim korisnicima kako bi mogli procijeniti je li njihova uporaba unutar granica scenarija izloženosti.

KAD BISTE TREBALI PRIMITI SIGURNOSNO-TEHNIČKE LISTOVE I SCENARIJE IZLOŽENOSTI?

Trebali biste primiti sigurnosno-tehnički list za:

- tvar ili smjesu koja je razvrstana u razred opasnih tvari ili smjesa u skladu s Uredbom CLP; ili
- postojanu, bioakumulativnu i toksičnu tvar (PBT) ili vrlo postojanu i vrlo bioakumulativnu tvar (vPvB); ili
- tvar uključenu u Popis kandidata za tvari s posebno zabrinjavajućim svojstvima (SVHC)¹.

Međutim, ako tvar ili smjesa zadovoljava gore navedene uvjete, ali se isto tako prodaje općoj javnosti, nije potrebno dostaviti sigurnosno-tehnički list, osim ako to ne zatraži daljnji korisnik ili distributer.

Za smjese koje nisu razvrstane u razred opasnih smjesa, ali sadrže određene opasne tvari koje premašuju propisane granice, potrebno je dostaviti sigurnosno-tehnički list ako to zatraže daljnji korisnici ili distributeri. Primit ćete relevantne scenarije izloženosti u obliku priloga sigurnosno-tehničkom listu za tvar nakon što poduzeće u lancu opskrbe provede procjenu kemijske sigurnosti zajedno s procjenom izloženosti u skladu sa zahtjevima Uredbe REACH.

ŠTO JE SA SMJESAMA?

Dobavljači opasnih smjesa trebaju priopćiti relevantne informacije iz scenarija izloženosti za tvari u smjesi zajedno sa sigurnosno-tehničkim listom smjese.

Te se informacije mogu priopćiti na nekoliko načina:

- Pružanjem konsolidiranih informacija o sigurnoj uporabi smjese u prilogu sigurnosno-tehničkom listu; ili
- Uključivanjem konsolidiranih informacija o sigurnoj uporabi smjese u glavni dio sigurnosno-tehničkog lista, uglavnom u Odjeljak 8.; ili

¹ <https://echa.europa.eu/candidate-list-table>

- Dodavanjem relevantnih scenarija izloženosti za tvari u smjesi u prilogu sigurnosno-tehničkom listu.

Metodologija je dostupna kako bi formulatorima olakšala identifikaciju relevantnih mjera upravljanja rizicima koje treba priopćiti².

Neke organizacije iz sektora izrađuju informacije za sigurnu uporabu smjesa za zajedničke tipove proizvoda uz pomoć usuglašenog formata naziva SUMI. Formulatori mogu odabrati odgovarajući SUMI za svoje proizvode i uporabe i dostaviti ga u obliku priloga sigurnosno-tehničkom listu³.

ŠTO SE OČEKUJE OD VAS?

Nakon što zaprimite sigurnosno-tehnički list, trebate identificirati i primijeniti odgovarajuće mjere kako biste na primjeren način kontrolirali rizike na svojoj lokaciji.

Također trebate usporediti informacije vezane za identifikaciju, sastav, razvrstavanje i sigurnu uporabu kemikalije s vlastitim informacijama o tvari ili smjesi. Procijenite sva odstupanja i poduzmite korektivne radnje, ako je potrebno.

Kada zaprimite scenarije izloženosti sa sigurnosno-tehničkim listom, najprije morate utvrditi je li vaša uporaba pokrivena scenarijima izloženosti koje ste zaprimili. Scenariji izloženosti trebaju obuhvaćati uporabe unutar vašeg poduzeća i predvidive uporabe od strane vaših korisnika, uključujući radnike i potrošače.

Nakon toga provjerite jesu li obuhvaćeni i uvjeti uporabe uspoređivanjem scenarija izloženosti dobavljača s načinom na koji vi i vaši korisnici upotrebljavate predmetnu tvar.

Ako vaša uporaba i/ili uvjeti uporabe nisu obuhvaćeni primljenim scenarijima izloženosti, odmah poduzmite odgovarajuće radnje!

KOJE RADNJE TREBAM PODUZETI AKO MOJA UPORABA ILI UVJETI UPORABE NISU OBUHVAĆENI SCENARIJIMA IZLOŽENOSTI?

Ako vaša uporaba ili uvjeti uporabe, ili uporaba ili uvjeti uporabe vaših korisnika, nisu obuhvaćeni primljenim scenarijem izloženosti, možete poduzeti nešto od sljedećeg:

- tražite od svog dobavljača da vam osigura odgovarajući scenarij izloženosti. Možda ćete morati opisati svoje uporabe i uvjete uporabe

dobavljaču⁴;

- minimalni je uvjet da primijenite uvjete uporabe opisane u scenariju izloženosti koji ste primili;
- zamijenite tvar ili postupak s alternativnom tvari ili postupkom za koje je vaša uporaba obuhvaćena, ako je primjenljivo;
- pronađite drugog dobavljača koji može osigurati scenarij izloženosti koji obuhvaća vašu uporabu;
- provedite procjenu kemijske sigurnosti i pripremite vlastito izvješće o kemijskoj sigurnosti daljnjeg korisnika za svoje uporabe i uvjete sigurne uporabe; ili
- Po potrebi dostavite informacije agenciji ECHA.

Razgovarajte sa svojim dobavljačima

- Imate li nedoumica ili pitanja u vezi s informacijama koje ste primili od svojih dobavljača, zamolite ih za više informacija.
- Sigurnosno-tehnički list potrebno je ažurirati bez odgađanja ako postanu dostupne nove informacije o opasnostima ili ako se pojavi potreba za strožim mjerama upravljanja rizicima.
- Sigurnosno-tehnički listovi i scenariji izloženosti trebaju se dostaviti na službenom jeziku zemlje u kojoj se isporučuje kemikalija unutar Europskog gospodarskog prostora.
- Ako imate nove informacije o opasnim svojstvima tvari i smjesa ili smatrate da opisane mjere upravljanja rizicima nisu prikladne, obvezni ste priopćiti takve informacije svojim dobavljačima.

TREBAM LI IZVJEŠĆIVATI AGENCIJU ECHA?

Morate izvijestiti agenciju ECHA ako vaša uporaba ili uvjeti uporabe nisu obuhvaćeni primljenim scenarijem izloženosti i ako:

- pripremite izvješće o kemijskoj sigurnosti daljnjeg korisnika i predmetna uporaba uključuje više od jedne tone tvari godišnje; ili
- ste izuzeti od pripremanja izvješća o kemijskoj sigurnosti daljnjeg korisnika jer vaša ukupna uporaba tvari uključuje manje od jedne tone tvari godišnje; ili
- ste izuzeti od pripremanja izvješća o kemijskoj sigurnosti daljnjeg korisnika jer upotrebljavate tvar u svrhu istraživanja i razvoja usmjerenih prema proizvodu i procesu (PPORD).

⁴ Prvo provjerite osiguravaju li organizacije iz sektora navedene informacije u mapi uporabe. Mape uporaba dogovoreni su oblik priopćavanja potrebnih informacija o uporabi i uvjetima uporabe i dostupne su na web-mjestu [agencije ECHA](https://echa.europa.eu)

² LCID

³ Smjernice DUCC-a

Izvešće o kemijskoj sigurnosti daljnjih korisnika

Procjena kemijske sigurnosti daljnjih korisnika bavi se rizicima uporaba koje nisu obuhvaćene primljenim scenarijima izloženosti. Obično se temelje na podacima o opasnostima u sigurnosno-tehničkom listu.

Ne morate pripremati izvješće o kemijskoj sigurnosti daljnjih korisnika ako:

- ukupno upotrebljavate manje od jedne tone tvari godišnje; ili
- upotrebljavate tvar u svrhu istraživanja i razvoja usmjerenih prema proizvodu i procesu (PPORD) i na primjeren način kontrolirate rizike.

Izvešće daljnjeg korisnika možete podnijeti preko stranica daljnjeg korisnika na web-mjestu agencije ECHA.

KOJI SU MOJI ROKOVI?

REACH sadrži jasne vremenske planove (slika 1.) za provedbu obveza daljnjeg korisnika. Morate djelovati bez odgode.

Obvezno dokumentirajte obavljene radnje i radnje koje planirate poduzeti kako biste postigli kvalitetnu provedbu.

GDJE MOGU PRONAĆI DALJNJE INFORMACIJE I PODRŠKU?

Nacionalni REACH centri za pomoć pružaju praktičan savjet na lokalnim jezicima:

» <http://echa.europa.eu/nationalhelp/>

Industrijske udruge, kao što je Koordinacijska skupina daljnjih korisnika kemikalija (DUCC) i Cefic, osiguravaju potrebne informacije i podršku.

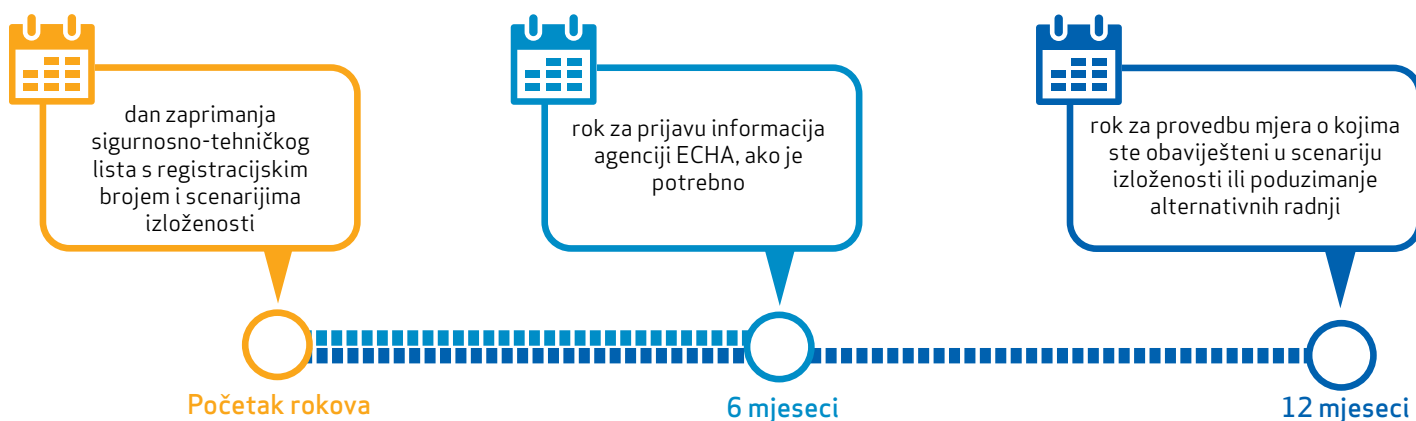
ECHA osigurava širok raspon podrške i smjernica za daljnje korisnike:

» <http://echa.europa.eu/downstream>

Za više informacija o ovoj temi, pogledajte interaktivni eVodič 01 na temu „Sigurnosno-tehnički listovi i scenariji izloženosti” i Praktični vodič 13 „Kako daljnji korisnici mogu primjenjivati scenarije izloženosti”:

» <https://echa.europa.eu/practical-guides>

Slika 1.: vremenski planovi Uredbe REACH za provedbu obveza daljnjeg korisnika

**DOWNSTREAM
USERS**

